

**CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

Pr. 66/13.03.15
CPS, Sj'
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08/280 din " 08 " 04 **2015**

La nr.66 din 13 martie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii cu privire la completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 3 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>645</u>
" <u>08</u> " <u>04</u>	<u>2015</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul urmărește promovarea unor programe de susținere a copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească și cei rămași fără ocrotire părintească în vederea încurajării lor de a-și continua studiile în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate sau superior, prin acordarea de indemnizații pentru continuarea studiilor.

La fel, prin proiect se propune instituirea unei alocații unice anuale pentru familiile cu mulți copii (3 și mai mulți).

d. Suficiența argumentării. Autorul argumentează necesitatea promovării proiectului prin faptul că stabilirea prestației va reprezenta un nou punct de sprijin și suport financiar din partea statului în susținerea familiilor numeroase, care educă și întrețin trei și mai mulți copii, concomitent avînd impact pozitiv direct asupra procesului demografic. Argumentele invocate în nota informativă sunt suficiente, iar proiectul este oportun spre promovare.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Fundamentarea economico-financiară lipsește, deși prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare. Conform, lit.d), art.20 din Legea cu privire la actele legislative, nota informativă trebuie să includă fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Apreciem inițiativa autorului de a oferi indemnizații copiilor rămași fără ocrotire părintească, însă este

necesară avizarea Ministerului Finanțelor pentru a verifica capacitatea bugetului public național de acordare a indemnizațiilor. De asemenea, aceste cheltuieli trebuie planificate și incluse în bugetul anului 2015 pentru implementare. În caz contrar, proiectul riscă să fie unul declarativ și inaplicabil.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Aparent proiectul urmărește încurajarea copiilor rămași fără ocrotire părintească, însă lipsa unui mecanism de implementare a normelor, nu exclude riscul tratării subiective, nejustificate și discriminatorie a copiilor. Astfel, considerăm că proiectul care nu reglementează detaliat o procedură și un termen de implementare, este apreciat ca fiind unul purtător de interese de grup (obținerea dividendelor politice) în detrimentul interesului general public. În vederea excluderii acestui risc, propunem autorului să completeze proiectul cu dispoziții finale și tranzitorii în care să stabilească un termen de implementare.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze

coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Ca obiecție generală -

În proiect lipsesc dispozițiile finale și tranzitorii, care conform art.30, alin.(1) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative cuprind, de regulă, prevederi referitoare la modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări. Autorul pe parcursul proiectului stipulează că modul de stabilire, plată și cuantumul indemnizațiilor se aprobă de Guvern, la fel și modul de stabilire și plată a alocației unice pentru familiile cu mulți copii, însă autorul nu prevede un termen real de punere în aplicare a proiectului. În varianta existentă, Guvernul poate decide momentul implementării proiectului, iar luînd în considerare că legea bugetului de stat pentru anul 2015 nu a fost încă aprobată, există riscul tergiversării aplicării proiectului.

Recomandarea: Stabilirea unui termen de implementare a proiectului în cadrul dispozițiilor finale și tranzitorii.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Lidia Carchilan
Inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
30 Martie 2015

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege cu privire la completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor
aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Ca obiecție generală -	Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect	În proiect lipsesc dispozițiile finale și tranzitorii, care conform art.30, alin.(1) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative cuprind, de regulă, prevederi referitoare la modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări. Autorul pe parcursul proiectului stipulează că modul de stabilire, plată și quantumul indemnizațiilor se aprobă de Guvern, la fel și modul de stabilire și plată a alocației unice pentru familiile cu mulți copii, însă autorul nu prevede un termen real de punere în aplicare a proiectului. În varianta existentă, Guvernul poate decide momentul implementării proiectului, iar luînd în considerare că legea bugetului de stat pentru anul 2015 nu a fost încă aprobată, există riscul tergiversării aplicării proiectului.	Stabilirea unui termen de implementare a proiectului în cadrul dispozițiilor finale și tranzitorii.